

Temat 5. Pieszy poza miastem

Cele lekcji:

Uczeń:

- posługuje się terminami: obszar zabudowany i obszar niezabudowany,
- określa sposób poruszania się po drogach w obszarze niezabudowanym,
- ocenia, z jakimi zagrożeniami na drodze mogą zetknąć się piesi w obszarze niezabudowanym,
- uzasadnia konieczność noszenia odblasków,
- wyjaśnia, na których częściach ubrania pieszego najlepiej umieścić odblaski, aby był on widoczny na drodze.

Metody:

- metoda aktywizująca – „mapa mózgu” (opis metody w *Materiałach dla nauczyciela*),
- rozmowa kierowana,
- praca z tekstem,
- praca z materiałem ilustracyjnym.

Formy pracy:

indywidualna, grupowa, zbiorowa.

Środki dydaktyczne:

- podręcznik do techniki dla klasy 4 „Jak to działa?” (s. 20–21),
- karteczki samoprzylepne, pisaki,
- karta pracy „Pieszy poza miastem”,
- zdjęcia i rysunki z przykładami dróg poza obszarem zabudowanym,
- komputer, rzutnik.

Przebieg lekcji:

Faza organizacyjna

1. Czynności organizacyjne: sprawdzenie listy obecności, podanie tematu lekcji.
2. Nauczyciel nawiązuje do omówionego już tematu „Na drodze”, przypomina, jakie są elementy

drogi. Kieruje rozmową na temat dróg poza terenem zabudowanym, zadając pytania, np.: „Czy poza miastem też znajdują się drogi?”, „Czy są różnice między drogą w mieście a drogą poza miastem (poza miejscem zabudowanym)?”.

Faza realizacyjna

1. Nauczyciel prosi o odczytanie tekstu „W obszarze niezabudowanym” i wykonanie ćw. 1 ze s. 20 podręcznika. Chętni uczniowie, na podstawie przeczytanego tekstu i wykonanego ćw. 1, odpowiadają na pytania: „Z jakich elementów składa się droga w obszarze niezabudowanym?”, „Po jakiej części drogi i którą stronę powinien poruszać się pieszy w obszarze niezabudowanym?”, „W którym miejscu powinien przechodzić przez jezdnię pieszy w obszarze niezabudowanym?”.
2. Nauczyciel prosi wybraną osobę o wykonanie ćw. 2 ze s. 20. Uczniowie w parach omawiają swoje odpowiedzi i zapisują w zeszytach trzy niebezpieczne sytuacje, na które narażony jest pieszy na drodze poza obszarem zabudowanym. Następnie w rozmowie z koleżanką/kolegą z pary wyjaśniają, jak można zapobiegać takim sytuacjom, a wnioski zapisują w zeszytach. Chętni uczniowie odczytują wykonane ćwiczenie.
3. Nauczyciel kieruje dyskusją związaną z treścią ćw. 3 ze s. 21 podręcznika: „Dlaczego należy stosować się do podanych w ćwiczeniu zasad bezpiecznego poruszania się po drogach bez chodnika?”. Uczniowie zapoznają się również z informacją „Warto wiedzieć” ze s. 21.
4. Następnie wybrana osoba odczytuje tekst ze s. 21 podręcznika „Najważniejsze – być widocznym” i uczniowie wykonują ćw. 4 ze s. 21. Dodatkowo nauczyciel za pomocą rzutnika wyświetla uczniom zdjęcia i ilustracje przedstawiające drogi poza obszarem zabudowanym oraz widoczność pieszych z odblaskami i bez nich.
5. Nauczyciel wyświetla na tablicy lub pokazuje plansze ze znakami drogowymi dotyczącymi poruszania się pieszych po drogach. Wspólnie z uczniami omawia je i podaje ich znaczenie:

Strony z podręcznika „Jak to działa?”

D-6 Przejście dla pieszych

C-16 Droga dla pieszych

B-41 Zakaz ruchu pieszych

P-10 Przejście dla pieszych

Faza podsumowująca

1. Za pomocą metody aktywizującej mapa mózgu (opis metody w *Materiałach dla nauczyciela*), uczniowie powtarzają i utrwalają zdobytą wiedzę. Nauczyciel na środku tablicy zapisuje pytanie: „Jak bezpiecznie poruszać się po drodze poza obszarem zabudowanym?”. Wybrani lub chętni uczniowie, na karteczkach samoprzylepnych, zapisują odpowiedzi, skojarzenia związane z pytaniem i przyklejają je na tablicy wokół pytania.
2. Uczniowie otrzymują karty pracy i wykonują zadanie 1, w którym uzupełniają zdania. Następnie wykonują zadanie 2 – rozwiązują krzyżówkę. Wybrane osoby odczytują swoje odpowiedzi.
3. Nauczyciel podsumowuje lekcję: zadaje uczniom pytania związane z omówionym materiałem na lekcji: „Z jakich elementów składa się droga w obszarze niezabudowanym?”, „Którą stroną drogi powinien iść pieszy w terenie niezabudowanym?”, „Co powinien mieć przy sobie pieszy, aby być widocznym na drodze w terenie niezabudowanym?”. Prowadzący prosi uczniów o podanie dwóch przykładów niebezpieczeństw, na które narażeni są piesi poza obszarem zabudowanym.
4. Zadanie domowe:

Narysuj w zeszycie projekt odblasku, który mógłbyś nosić. Zaproponuj kształt, kolor i sposób mocowania, np. do ubrania.

Materiały dla nauczyciela

Krótki opis metody „mapa mózgu”

Jest to metoda wizualnego opracowania zagadnienia z wykorzystaniem pojęć, skojarzeń, symboli, haseł i zwrotów. Metoda ta nazywana jest także „mapą pojęciową”, „mapą myśli”, „mapą pamięci”. W odróż-

nieniu od tradycyjnych metod tutaj zbieranie informacji odbywa się przez notowanie skojarzeń. Mapa mózgu pomaga uaktywnić uczniów, pobudzić ich wyobraźnię i uporządkować wiedzę.

Przykład metody „mapa mózgu”:

Piesi poruszają się poboczem lub skrajem jezdni.

Piesi poruszają się lewą stroną drogi. Idą jeden za drugim.

Jak bezpiecznie poruszać się po drodze poza obszarem zabudowanym?

Piesi zakładają odblaski, m.in. na buty, kurtki, torby, plecaki.

Piesi przekraczają jezdnię w widocznym miejscu.

Po zmroku pieszy powinien nieść w prawej ręce włączoną latarkę.